

17^η Συνάντηση Εθνικών Αγροτικών Δικτύων - ΕΑΔ (Webinar)

Ημερομηνία	7 Μαΐου 2020	Οι Συναντήσεις των ΕΑΔ πραγματοποιούνται σε τακτική βάση (2-3 φορές το χρόνο) σε διαφορετικά μέρη κάθε φορά, συνήθως αγροτικές περιοχές των κρατών μελών. Οι συναντήσεις αυτές διεξάγονται πάντα με συμμετοχικές διαδικασίες οι οποίες υποστηρίζουν την ανταλλαγή απόψεων, γνώσεων εμπειριών και ιδεών μεταξύ των συμμετεχόντων με στόχο τη βελτίωση λειτουργίας των Δικτύων. Η 17 ^η Συνάντηση των ΕΑΔ πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά και τα κύρια θέματα που συζητήθηκαν αφορούσαν στη διακυβέρνηση των Εθνικών Αγροτικών Δικτύων και την ισότιμη συμμετοχή των μελών τους, καθώς και στα στερεότυπα για τους όρους «αγροτικός» και «αστικός» και πώς επηρεάζουν την εικόνα και την καθομιλουμένη γλώσσα που χρησιμοποιείται στις δράσεις επικοινωνίας του ΕΑΔ και του ΠΑΑ.
Διοργανωτές	Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης – ENRD σε συνεργασία με το ΕΑΔ Σουηδίας	
Συμμετέχοντες	75 συμμετέχοντες από 22 κράτη μέλη (εκπρόσωποι από Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ENRD, Evaluation Helpdesk, EIP AGRI, Μονάδες Υποστήριξης των ΕΑΔ, Διαχειριστικές Αρχές). ΕΥΔ ΠΑΑ: Μακρανδρέου Μαρία-Χριστίνα, Γαβριέλα Μιχαήλ	
Παρουσιάσεις:	https://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/17th-nrn-meeting-webinar_en	

Το Σουηδικό Δίκτυο καλωσόρισε όλους τους συμμετέχοντες μέσω ενός βίντεο youtube <https://youtu.be/DVvfOVDHHoU> στο οποίο παρουσιάστηκαν τα στελέχη της Μονάδας Υποστήριξης του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου της Σουηδίας.

Εκπρόσωπος από τη Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης και Γεωργίας η κ. Neda Skadjela καλωσόρισε επίσης όλους τους συμμετέχοντες και αναφέρθηκε στα εξής θέματα της συνάντησης:

- Με ποιους τρόπους μπορεί να αυξηθεί σε εθνικό επίπεδο το αίσθημα της «συνιδιοκτησίας» (ownership) στη συμμετοχή και εμπλοκή των μελών στις κατευθύνσεις και στις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο λειτουργίας του ΕΑΔ.
- Με ποιους τρόπους μπορούν τα μέλη να συμμετέχουν με ίσους όρους στις αποφάσεις που λαμβάνονται για το Σχέδιο Δράσης και θέματα που απασχολούν το Δίκτυο.

Αναφέρθηκε επίσης στα τρέχοντα θέματα της DG AGRI σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις των κανονισμών και τη στρατηγική Farm to Fork στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Στη συνέχεια ο David Lamp από το ENRD παρουσίασε στοιχεία από όλα τα ΕΑΔ των κρατών μελών σχετικά με τη διακυβέρνηση και τους τρόπους λειτουργίας των ΕΑΔ, έτσι όπως έχουν αποτυπωθεί στα εγκεκριμένα Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης. Τα σχήματα διακυβέρνησης των ΕΑΔ ποικίλουν.

Ο παρακάτω χάρτης απεικονίζει ανά κράτος μέλος με ποιο όργανο ή/και διαδικασίες λαμβάνονται οι αποφάσεις για τη λειτουργία του Δικτύου και για τις σχετικές δράσεις που υλοποιούνται:

Governance Type

- Other
- Managing Group
- Managing Authority
- Authority
- Cooperatives/Associations
- MA

- Άλλα σχήματα (Ιρλανδία, Βέλγιο, Ουγγαρία, Λετονία, Εσθονία)
- Ομάδα Καθοδήγησης (Βόρεια Ιρλανδία, Ουαλία, Αγγλία, Δανία, Φινλανδία, Σλοβενία)
- Επιτροπή Καθοδήγησης (Σουηδία, Γερμανία, Κροατία, Βουλγαρία)
- Ολομέλεια λήψης αποφάσεων (Ισπανία, Γαλλία, Ελλάδα)
- Συντονιστική Επιτροπή (Πορτογαλία, Αυστρία, Λιθουανία, Ρουμανία, Κύπρος)
- Διαχειριστική Αρχή (Σκωτία, Ολλανδία, Πολωνία, Τσεχία, Σλοβακία, Ιταλία)

Με αφορμή αυτή την παρουσίαση ακολούθησαν παρουσιάσεις του τρόπου διακυβέρνησης τριών ΕΑΔ καθώς και συζητήσεις ανά ομάδες με συμμετέχοντες εκπροσώπους ΕΑΔ που έχουν κοινό τρόπο λειτουργίας.

Ανταλλαγή εμπειριών από εκπρόσωπους ΕΑΔ

Μονάδα Υποστήριξης Δικτύου Σουηδίας

Στη **Σουηδία**, κεντρικό ρόλο στον καθορισμό των προτεραιοτήτων του ΕΑΔ έχει η **Επιτροπή Καθοδήγησης** μέλος της οποίας είναι η Ομοσπονδία των Αγροτών της Σουηδίας ([LRF](#)). Οι προτεραιότητες καθορίζονται βάσει των αναγκών των μελών που εκφράζονται από την Επιτροπή. Η επικεφαλής Sofia Björnsson μίλησε εκ μέρους της Επιτροπής Καθοδήγησης του ΕΑΔ και τόνισε ότι το μυστικό της επιτυχίας είναι ότι το **Δίκτυο αποτελεί ουδέτερο έδαφος έκφρασης διαφορετικών φορέων** που κοινός τους στόχος είναι η αγροτική ανάπτυξη.

Μονάδα Υποστήριξης Δικτύου Λιθουανίας

Στη **Λιθουανία**, αποφασιστικό ρόλο για τη λειτουργία του ΕΑΔ έχει η **Συντονιστική Επιτροπή** της οποίας τα περισσότερα μέλη είναι και μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ. Ο Mantas Blinstrubas της Μονάδας Υποστήριξης του Δικτύου ανέφερε ότι η Συντονιστική Επιτροπή εκπροσωπεί όλα τα μέλη του ΕΑΔ και υποβάλλει τις προτάσεις της στη Μονάδα Υποστήριξης του Δικτύου δίνοντας με αυτό τον τρόπο τη δυνατότητα της ίσης μεταχείρισης όλων των μελών, αλλά και της αίσθησης της «συνιδιοκτησίας». Επίσης όλα τα μέλη μπορούν να υποβάλλουν μία πρόταση π.χ. ένα μέλος μπορεί να αιτηθεί την οργάνωση μίας εκδήλωσης και να εγκριθεί από το Δίκτυο.

Μονάδα Υποστήριξης Δικτύου Κάτω Χωρών

Στην **Ολλανδία**, ο Kess Anker ανέφερε την περίπτωση που η **Διαχειριστική Αρχή λαμβάνει τις αποφάσεις για τη λειτουργία του ΕΑΔ**. Η Μονάδα Υποστήριξης του Δικτύου είναι οργανική μονάδα της Διαχειριστικής Αρχής και οι προτεραιότητες του Δικτύου καθορίζονται από τις προτεραιότητες του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Η Μονάδα Υποστήριξης του Δικτύου αποτελεί τον κόμβο που φέρνει σε επαφή το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης, τις Διαχειριστικές Αρχές του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ολλανδίας και τους φορείς που σχετίζονται με την αγροτική ανάπτυξη.

Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των συμμετεχόντων σε ομάδες, αναλόγως με το σχήμα που ανήκουν ως κράτος μέλος σύμφωνα με το χάρτη που παρουσιάστηκε, ώστε να γίνει ανταλλαγή απόψεων για τρία βασικά θέματα ως προς τα μέλη του Δικτύου:

- Την αίσθηση της «συνιδιοκτησίας»
- Την ισότιμη συμμετοχή
- Την ουδετερότητα

Από τις διάφορες ομάδες που συζήτησαν προέκυψε ότι το αίσθημα της «συνιδιοκτησίας» στα μέλη απαιτεί την υιοθέτηση προσέγγισης **bottom-up** στη λήψη αποφάσεων. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η **ενεργή συμμετοχή των μελών**. Τα Δίκτυα τα οποία λειτουργούν με Συντονιστική Επιτροπή, Ομάδα Καθοδήγησης, Ομάδες Εργασίας, Περιφερειακές Μονάδες Υποστήριξης του Δικτύου (οι οποίες μπορεί ακόμα να λειτουργούν και σε περιπτώσεις ενός Εθνικού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης όπως στην περίπτωση της Ολλανδίας), δίνουν τη δυνατότητα ενεργούς συμμετοχής στα μέλη τους και στις δράσεις του Δικτύου, **δημιουργώντας το αίσθημα ότι ανήκουν σε αυτό**. Σε μερικά κράτη μέλη δίνεται η δυνατότητα στα μέλη της συνδιοργάνωσης εκδηλώσεων με την υποστήριξη του ΕΑΔ κατόπιν εισήγησης στο όργανο λήψης αποφάσεων και έγκρισης. Ίσοι όροι σημαίνει ίσος καταμερισμός προϋπολογισμού, χρόνου και πρόσβασης των μελών στις δράσεις του Δικτύου. Η ισότιμη συμμετοχή επιτρέπει την ενεργή συμμετοχή και του πιο αδύναμου κρίκου σε ένα Δίκτυο χωρίς να υπερισχύει κάποιο μέλος λόγω κύρους, αναγνωρισιμότητας ή οικονομικής ευρωστίας. Το ουδέτερο έδαφος είναι πραγματικά απαραίτητο για την ισότιμη συμμετοχή δίνοντας την ευκαιρία σε κάθε μέλος να εκφραστεί χωρίς περιορισμούς. Το lobbying δεν βοηθάει στην εδραίωση της ουδετερότητας και της εμπιστοσύνης των μελών στο Δίκτυο που είναι απαραίτητα στοιχεία για την εύρυθμη λειτουργία του. Η εμπιστοσύνη μεταξύ του ΕΑΔ και της Διαχειριστικής Αρχής είναι κάτι που χτίζεται με το χρόνο, μετά από αρκετή δικτύωση και δράσεις εστιασμένες στις ανάγκες των μελών.

Παρουσιάσεις - Εκπρόσωποι Δικτύων και οργανισμού Hela Sverige της Σουηδίας

Στο δεύτερο μέρος της συνάντησης παρουσιάστηκαν από τα Ευρωπαϊκά Δίκτυα (ENRD, Evaluation Helpdesk και EIP AGRI) οι μελλοντικές τους δράσεις.

Η Veronika Korcekonova από το Σημείο Επαφής του ENRD επεσήμανε συγκεκριμένους συνδέσμους από τον ιστότοπο όπως αυτόν που αναπτύχθηκε στην περίοδο του COVID19. Στον σύνδεσμό https://enrd.ec.europa.eu/rural-responses-covid-19-crisis_en αναρτώνται παραδείγματα, από όλα τα κράτη μέλη, αλληλεγγύης και καλών πρακτικών για την αντιμετώπιση των δυσκολιών στις αγροτικές περιοχές που προκλήθηκαν από την πανδημία του

COVID19. Επιπλέον υπενθύμισε το κανάλι στο youtube <https://www.youtube.com/user/EURural> όπου πολλά βίντεο μπορούν να αποτελέσουν έμπνευση για δράσεις αγροτικής ανάπτυξης. Στη συνέχεια ανακοινώθηκαν οι επόμενες εκδηλώσεις του ENRD οι οποίες θα γίνουν όλες διαδικτυακά.

Ο Myles Stiffler από το Evaluation Helpdesk παρουσίασε τις εργασίες του Δικτύου Αξιολόγησης. Ενδεικτικά ανέφερε τους στόχους της ex post αξιολόγησης των ΠΑΑ 2014-2020 που είναι η αντιμετώπιση των αδυναμιών στην αξιολόγηση των επιτευγμάτων του ΠΑΑ, η βελτίωση του υπολογισμού των δεικτών αποτελεσμάτων και επιπτώσεων και η αντιμετώπιση των ζητημάτων στην αξιολόγηση των περιοχών εστίασης (π.χ. κοινωνικοί δείκτες, περιβάλλον, κλίμα). Υπενθύμισε επίσης το σύνδεσμο https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/capacity-building-activities_en για όλες τις εκδηλώσεις για ανάπτυξη ικανοτήτων που έχουν πραγματοποιηθεί έως σήμερα καθώς και όλες τις ηλεκτρονικές εκδόσεις που αναρτώνται στο https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/publications_en. Για όσους θέλουν να ανατρέξουν σε βασική ορολογία που αφορά στην αξιολόγηση υπάρχει ο σύνδεσμος https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/back-basics_en.

Communication-related activities

Από το Δίκτυο Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για τη Γεωργία - EIP AGRI, η Margarida Ambar ανακοίνωσε τις επόμενες εκδηλώσεις που θα γίνουν διαδικτυακά και από Σεπτέμβρη θεωρούν ότι θα ξεκινήσουν με φυσική παρουσία. Οι εκδηλώσεις του EIP AGRI είναι οι τακτικές συναντήσεις της Υποομάδας της Καινοτομίας, οι Ομάδες Εστίασης (Focus Groups) σε διάφορα θέματα, τα εργαστήρια και τα σεμινάρια. Τα εργαλεία επικοινωνίας είναι ο ιστότοπος του EIP AGRI <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en>, τα μηνιαία ενημερωτικά δελτία, το περιοδικό AGRINNOVATION, οι θεματικές καμπάνιες που εστιάζουν σε διάφορα θέματα, και πολλά ενημερωτικά βίντεο στο <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/eip-agri-video-gallery>.

Ακολούθησε παρουσίαση από την Terese Bengard από τον οργανισμό Hela Sverige της Σουηδίας σχετικά με τα στερεότυπα που έχουν δημιουργηθεί γύρω από τους όρους «αγροτικός» και «αστικός», μέσα από παραδείγματα προωθητικών δράσεων και δράσεων επικοινωνίας, καθώς ήταν το θέμα που θα συζητιόταν σε ομάδες στη συνέχεια.

Ο οργανισμός Hela Sverige (Rural Sweden) είναι ένας οργανισμός της κοινωνίας των πολιτών για την αγροτική ανάπτυξη και αποτελείται από 5000 ομάδες τοπικής κοινότητας και 40 οργανώσεις μέλη (πολλές από αυτές είναι μεγάλες εθνικές ΜΚΟ). Το όραμά του είναι η διατήρηση ζωντανών τοπικών κοινοτήτων σε όλη τη Σουηδία. Οι δράσεις του στοχεύουν στην ισορροπία μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών, σωστής αγροτικής ανάπτυξης και δίκαιων συνθηκών και όρων για ολόκληρη τη χώρα. **Το σύνθημά τους είναι All Sweden shall live.** Σκοπός της παρουσίασης στη συνάντηση αυτή των Δικτύων ήταν να ευαισθητοποιήσει και προβληματίσει τους συμμετέχοντες για τα στερεότυπα που έχουν εδραιωθεί στις κοινωνίες όλων των κρατών ως προς τους όρους «αγροτικό» και «αστικό». Οι ερωτήσεις για συζήτηση που τέθηκαν σε ομάδες στη συνέχεια ήταν για το πόσο μπορεί να αλλάξει η νοοτροπία της κοινωνίας μας, για το πως αντιλαμβάνεται το «αγροτικό» και το «αστικό» και τι ρόλο θα μπορούσαν να παίξουν τα ΕΑΔ σε αυτό το θέμα αναδεικνύοντας τα θετικά σημεία των αγροτικών περιοχών.

Ανταλλαγή απόψεων

Από τη συζήτηση σε ομάδες που ακολούθησε, προέκυψε ότι υπάρχει μια αντιμετώπιση του όρου «αγροτικού» ως κάτι απαρχαιωμένου, οπισθοδρομικού, φτωχού, ανεκπαιδευτου σε αντίθεση με τον όρο «αστικό» που ανακαλεί έννοιες όπως το σύγχρονο, μοντέρνο, πλούσιο, μορφωμένο. Ωστόσο οι αντιλήψεις αυτές μπορεί να διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Τα ΕΑΔ είναι οι διαμεσολαβητές ανάμεσα στο κέντρο και τον αγροτικό χώρο και θα πρέπει να παίζουν σημαντικό ρόλο στην μείωση της ψαλίδας, με στόχο όχι οι πόλεις να εξισωθούν με τα χωριά αλλά τα χωριά και ο αγροτικός χώρος να αναβαθμιστεί και να αποκτήσει άλλο κύρος στην κοινωνία. Επίσης, η στρατηγική Smart Villages μπορεί να συμβάλλει στην αναβάθμιση της ζωής στις αγροτικές περιοχές.

Για το κλείσιμο της συνάντησης υπήρξαν ερωτήσεις για όλους τους συμμετέχοντες στη διαδικτυακή πλατφόρμα menti οι οποίες είχαν σχέση με την εποχή της πανδημίας και προβληματισμούς σχετικά με το τι προσφέρει η ζωή στις αγροτικές έναντι στις αστικές περιοχές και το αντίστροφο.

Η Neda Skadjela από τη DG AGRI ευχαρίστησε το Σουηδικό ΕΑΔ για την πολύτιμη συμβολή στην επιτυχία αυτής της συνάντησης καθώς και τους συμμετέχοντες τονίζοντας ότι η δικτύωση μπορεί να επιτευχθεί ακόμα και ψηφιακά αλλά τίποτα δεν αντικαθιστά τη φυσική παρουσία και την προσωπική επαφή.

Αθήνα, 10 Ιουνίου 2020

Οι συμμετέχουσες

Μαρία-Χριστίνα Μακρανδρέου

Γαβριέλα Μιχαήλ

